

RAADSINFORMATIEDOCUMENT GEMEENTE WATERLAND

Nummer	: 377-75
Onderwerp	: De maatregelen met betrekking tot de doorbetaling aan en verantwoording van zorgaanbieders in de coronacrisis
Portefeuillehouder	: drs. A.A. van Nieuwkerk/B. ten Have
Contact via	: Team Jeugd
Datum	: 21 april 2020

Kennisnemen van

de maatregelen met betrekking tot de doorbetaling aan en verantwoording van zorgaanbieders in de coronacrisis en akkoord te gaan met het volgen van de afspraken die gemaakt zijn tussen het Rijk en VNG en staan verwoord in de brief en bijlage van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport d.d 25 maart 2020, inhoudende dat:

- a. De verlening van zorg en ondersteuning kan leiden tot meerkosten als gevolg van de coronacrisis, in het bijzonder door het volgen van de richtlijnen van het RIVM. De meerkosten die direct voortkomen uit het volgen van deze maatregelen vergoed gaan worden.
- b. Waar het mogelijk en nodig is kijken wij waar ruimte en soepelheid in de verantwoording geboden kan worden omdat de professionals de komende tijd door de coronacrisis op een andere manier zorg verlenen of op een andere plek werkzaam zijn;
- c. Financiering van de omzet zoals contractueel is overeengekomen, dan wel een zo goed mogelijke inschatting daarvan, wordt voortgezet. Met als doel acute liquiditeitsproblemen te voorkomen en de gevolgen van de corona-crisis voor de financiële positie in 2020 van deze zorgaanbieders te neutraliseren.
- d. Bovengenoemde afspraken gelden voor de periode 1 maart tot in elk geval 1 juni 2020. Deze regeling wordt telkens met één maand respectievelijk met één periode verlengd, totdat de situatie als gevolg van het Corona-virus eindigt.

Inleiding

Op 18 maart is er vanuit Zaanstad namens alle wethouders zorg en jeugd een brief gestuurd aan alle aanbieders Wmo en Jeugdwet. In de brief werd aangegeven dat er nadere afspraken gemaakt konden worden over de kosten tijdens de coronacrisis. Aansluitend kwam de oproep vanuit het Rijk en de VNG met een concretisering van de te nemen maatregelen.

“In de kabinetsbrief van 17 maart roept het kabinet zorgaanbieders die worden geconfronteerd met liquiditeits- en andere financiële problemen op om daarover in overleg te treden met hun reguliere financiers: zorgverzekeraars (Zorgverzekeringswet), zorgkantoren (Wet langdurige zorg) en gemeenten (Jeugdwet en Wet maatschappelijke ondersteuning), om waar mogelijk te voorkomen dat zij een beroep hoeven te doen op het vangnet van Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging ten behoeve van behoud van Werkgelegenheid (NOW). In de (contractuele) relatie met de relevante financier(s) kan de problematiek het best integraal worden gezien en de mogelijkheden doelmatig benut; van de algemene regelingen zal enkel in laatste instantie gebruik worden gemaakt” (uit de beantwoording van kamervragen over niet doorbetalen 31 maart 2020).

Vanuit de VNG is op 18 maart 2020 aan alle gemeenten de oproep gedaan om de door hen gecontracteerde zorgaanbieders in het sociaal domein te blijven betalen. Aansluitend zijn er afspraken gemaakt tussen het Rijk en de VNG en is er op 25 maart nogmaals een dringende gezamenlijke oproep gedaan (Coronacrisis - financiële duidelijkheid jeugdzorg en maatschappelijke ondersteuning) om de zorgaanbieders jeugdzorg en maatschappelijke ondersteuning te betalen, ook als zij vanwege het Coronavirus en de bijbehorende kabinetsmaatregelen in de overmachtssituatie verkeren dat ze niet meer aan de volledige contractuele eisen kunnen voldoen.

Het volgende is opgenomen in de brief van VWS: *“Het Rijk zal gemeenten compenseren voor de meerkosten die zij aan hun aanbieders betalen t.b.v. de extra maatregelen vanwege corona. Het Rijk zal in overleg met VNG, branches en accountants van zowel gemeenten als aanbieders nader uitwerken hoe bovenstaande uitzonderlijke situaties zich kunnen vertalen naar zo veel mogelijk rechtmatige uitgaven, met aandacht voor minimalisering van de daarmee gemoeide administratieve lasten.”*

Het college heeft besloten de oproep van VWS en de VNG te volgen.

Reikwijdte

Voor Waterland heeft de oproep van VNG betrekking op de volgende contracten:

1. Wmo ambulante arrangementen
2. Wmo hulpmiddelen, Wmo trapliften en Wmo medische advisering.
3. Specialistische jeugdhulp,
4. Jeugdbescherming en jeugdreclassering;
5. AOV en Leerlingenvervoer¹;

Samenvatting

De dienstverlening gaat in aangepaste vorm door

De consultants Wmo en Jeugd passen intakes aan door deze digitaal of telefonisch te doen.

Het aantal aanvragen van inwoners is echter verminderd.

Veel aanbieders nemen geen nieuwe cliënten aan indien dit niet direct noodzakelijk is.

Daar waar mogelijk leveren aanbieders, in aangepaste vorm, nog steeds ondersteuning. De meeste aanbieders waar we als gemeente contact mee hebben gehad, geven aan dat er voor schrijnende gevallen nog steeds (of weer) dagopvang mogelijk is. Met cliënten/mantelzorgers wordt via de digitale weg of telefonisch contact onderhouden.

Leerlingenvervoer en AOV zijn nog minimaal in actie.

Aanbieders van hulpmiddelen (overgang naar andere aanbieder per 1 april) en medische advisering hebben nog voldoende werk door het inhalen van achterstanden.

Gecertificeerde Instellingen leveren, indien verantwoord, digitale begeleiding aan de gezinnen.

Daar waar nodig (bijvoorbeeld in crisissituaties) hebben zij fysiek contact met de gezinnen.

De dienstverlening is anders dan is overeengekomen en sommige aanbieders hebben meerkosten

Aanbieders kunnen de dienstverlening niet (volledig) leveren of leveren op een andere manier dan ingekocht. Aanbieders moeten volgens de oproep van de VNG gefinancierd blijven worden, zodat de omzet op niveau blijft en liquiditeitsproblemen worden voorkomen. Hierbij ontstaat een rechtmatigheidsprobleem. De afspraken uit initiële overeenkomsten worden niet nagekomen: er is immers geen (volledige) prestatie geleverd voor de betaling die de gemeente doet.

Aanbieders hebben meerkosten als gevolg van de coronacrisis, in het bijzonder door het volgen van de richtlijnen van het RIVM. Aanbieders kunnen, met de kleine marges die gemeenten hanteren, extra kosten niet opvangen en hierdoor kunnen liquiditeitsproblemen ontstaan.

Bij de maatregelen staat steeds voorop dat we de dienstverlening op korte termijn in staat moeten blijven stellen om te doen wat nodig is en daarbij voor de lange termijn de continuïteit van zorg en ondersteuning te borgen.

Naar de toekomst willen we zeker stellen dat een divers zorglandschap geborgd is en medewerkers voor de zorg en maatschappelijke ondersteuning behouden blijven.

¹ Leerlingenvervoer is formeel geen zorgaanbieder en valt niet onder de Jeugdwet of de Wet maatschappelijke ondersteuning. Het KNV (Koninklijk Nederlands Vervoer) heeft geadviseerd om leerlingenvervoer als zijnde doelgroepenvervoer gelijk te trekken met het andere doelgroepenvervoer (bijv. AOV).

Het beroep dat het Rijk in afstemming met de VNG doet op gemeenten geeft aanbieders van jeugdhulp, jeugdbescherming, jeugdreclassering en maatschappelijke ondersteuning financiële zekerheid en ruimte in hun verantwoording vanaf 1 maart 2020 tot in elk geval 1 juni 2020, of langer in aansluiting bij de kabinetsmaatregelen.

Voor de zomer gaan het Rijk en gemeenten in gesprek over de compensatiemogelijkheden van de effecten die optreden na afloop van de coronacrisis.

Het Rijk zal in overleg met VNG, branches en accountants van zowel gemeenten als aanbieders nader uitwerken hoe bovenstaande uitzonderlijke situaties zich kunnen vertalen naar zo veel mogelijk rechtmatige uitgaven, met aandacht voor minimalisering van de daarmee gemoeide administratieve lasten. Daarom is het van belang om als gemeente en ook regionaal zoveel mogelijk een uniforme wijze van het toepassen van de corona-maatregelen – denk aan modelovereenkomsten en uniforme financiële afspraken, te hanteren. Het is tevens van groot belang dat alle zorgaanbieders daarmee zoveel mogelijk gelijk worden behandeld.

De gemeente is in de reikwijdte van dit voorstel primair financier, aanbieders moeten volgens de oproep van het Rijk en de VNG eerst bij de gemeente aankloppen voordat zij een beroep gaan doen op het vangnet van Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging ten behoeve van behoud van Werkgelegenheid (NOW). Anders zou dit het rondpompen van geld betekenen en onnodige administratieve lasten.

Het is nu van belang dat de financiering van de omzet onverminderd plaatsvindt. Van zorgaanbieders wordt verwacht dat zij zich inspinnen om de professionele inzet zo goed mogelijk te benutten (binnen hun organisatie dan wel op andere plaatsen waar acute behoeften bestaan) en daarmee hun omzetzijden beperken. Gedacht kan worden aan een andere manier van zorg verlenen of op een andere plek werkzaam zijn omdat dat nodig is. Ook is het tijdens de crisis niet in alle onderdelen van de zorg even druk. Daarom wil de minister en de gemeente die zorgorganisaties helpen die gedurende de crisis tijdelijk personeel aan elkaar willen uitlenen zonder tussenkomst van de arbeidsmarkt.

Voor meerkosten kunnen we op aanbieder niveau zoveel mogelijk regionaal in overleg afspraken maken, evenals voor de compensatie van verminderde omzet door bijvoorbeeld het afnemen van het aantal aanvragen.

Alle contracten zijn regionaal afgesloten, met uitzondering van het contract leerlingvervoer.

Dit is een lokaal contract waarbij de uitvoering wel voor meerdere gemeenten plaatsvindt.

Communicatie doen wij voor dit contract gezamenlijk via Purmerend. Voor alle regionale contracten vind de informatievoorziening en uitwerking van de maatregelen naar de aanbieders plaats via het regionale contractmanagement.

Voor wie zijn deze maatregelen bedoeld?

Deze maatregelen zijn bedoeld voor alle zorgaanbieders die op basis van een overeenkomst met de gemeente uitvoering geven aan maatschappelijke ondersteuning, jeugdhulp, jeugdbescherming, jeugdreclassering, en/of zorgvervoer (inclusief leerlingvervoer). De regeling geldt dus ook voor zorgaanbieders die via een betaalovereenkomst zijn gecontracteerd. Een aanbieder komt alleen in aanmerking voor deze maatregelen voor zover hij geen aanvraag heeft gedaan voor de Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging voor Werkbehoud (NOW) van de Rijksoverheid. Indien een dergelijke aanvraag wel is gedaan en gehonoreerd zal in de afrekening verrekening met die compensatie gevraagd en gecontroleerd worden.

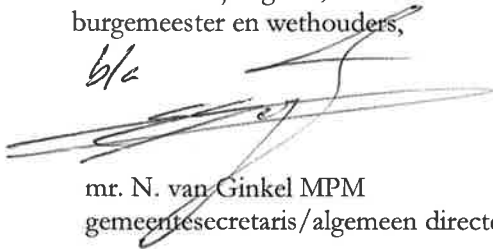
De meerkosten die voor gecontracteerde zorgaanbieders vergoed zullen worden, zullen ook vergoed gaan worden voor pgb-zorgaanbieders. Voor de betalingen via het trekkingsrecht van de Sociale Verzekeringsbank en een uitwerking voor de formele en informele zorg, volgt een nadere uitwerking. Uitgangspunt hierbij is dat gemeenten extra budget storten voor budgethouders, indien de situatie dat vereist.

Financiële toelichting

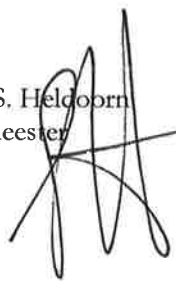
Op dit moment is het nog niet inzichtelijk te maken wat de financiële kosten zijn van deze maatregel. Het verloop van de zorg is afhankelijk van het verloop van de Covid-19 virus.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

b/c

mr. N. van Ginkel MPM
gemeentesecretaris/algemeen directeur

drs. K.S. Heldoorn
burgemeester